

Naturfaglig undersøkelse i forbindelse
med etablering av anleggsvei i
Lysebotn, Forsand

Jon T. Klepsland

Ekstrakt

Biofokus har på oppdrag for Norconsult AS gjort en naturfaglig undersøkelse i forbindelse med planlagt etablering av anleggsvei ved Lysebotn i Forsand kommune. Ingen prioriterte naturtyper ble registrert, men naturverdiene i deler av området er ikke ubetydelige, og det er derfor gitt innspill til et aktuelt konfliktdempende tiltak eller måte å ta tilstrekkelig hensyn på.

Nøkkelord

Lysebotn
Anleggsvei
Naturfaglig undersøkelse

Omslag

Skogstripe mellom bebyggelse og bergvegger som utgjorde undersøkelsesområdet.
Foto: Jon T. Klepsland

ISSN: 1893-2851

ISBN: 978-82-8209-282-1

BioFokus-notat 2013-6

Tittel

Naturfaglig undersøkelse i forbindelse med etablering av anleggsvei i Lysebotn, Forsand

Forfatter

Jon T. Klepsland

Dato

23. mai 2013

Antall sider

8 sider

Refereres som

Klepsland, Jon T. 2013. Naturfaglig undersøkelse i forbindelse med etablering av anleggsvei i Lysebotn, Forsand. BioFokus-notat 2013-6. Stiftelsen BioFokus. Oslo.

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder dette notatet "levende" linker.

Oppdragsgiver

Norconsult AS

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.
Andre BioFokus rapporter og notater kan lastes ned fra:
[://lager.biofokus.no/web/Litteratur](http://lager.biofokus.no/web/Litteratur).

BioFokus: Gaustadallèen 21, 0349 OSLO
Telefon 22 95 85 98

E-post: @biofokus. Web: .biofokus.

Bakgrunn

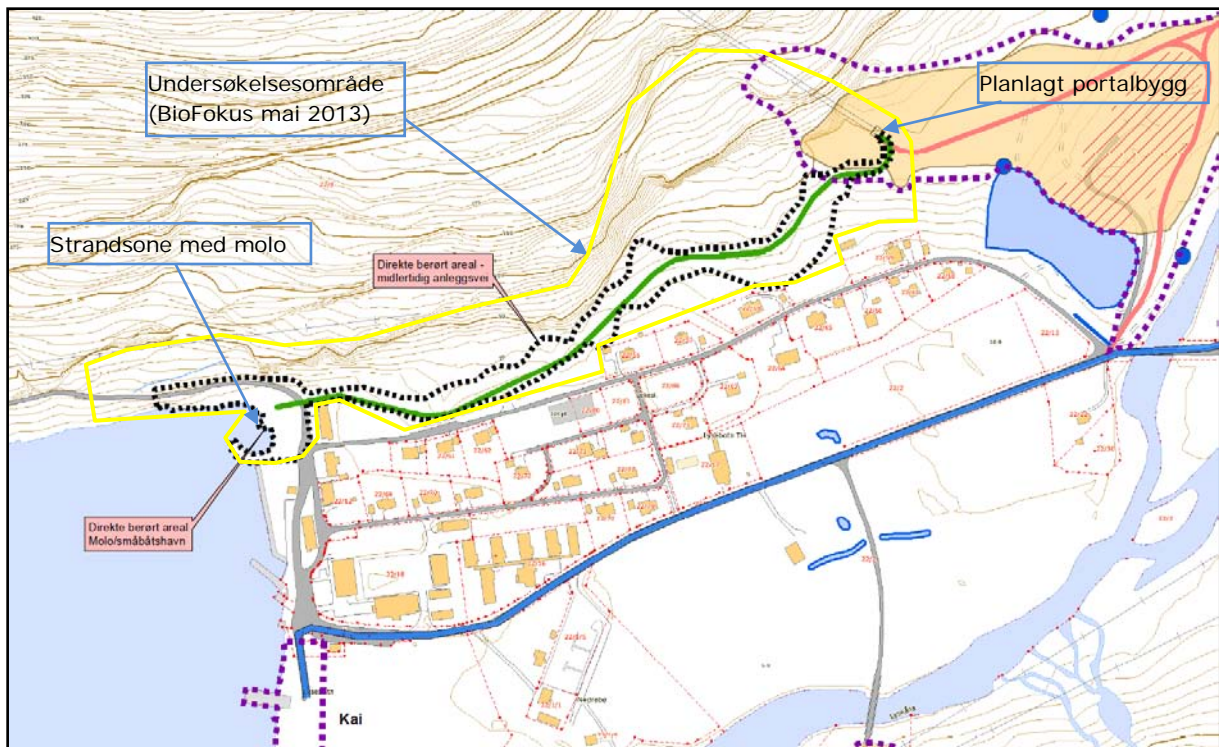
Norconsult AS ved Elise Førde kontaktet BioFokus våren 2013 i forbindelse med at Lyse Produksjon AS planlegger å etablere en anleggsvei på en strekning nær tettbebyggelsen i Lysebotn, Forsand kommune. BioFokus ble da bedt om å foreta en naturfaglig undersøkelse av området som direkte og indirekte kunne tenkes bli berørt av inngrepet, presentere resultatet i et notat og komme med forslag til avbøtende eller konfliktdempende tiltak dersom naturverdiene innenfor influensområdet skulle vise seg å være så store at det bør tas spesielle hensyn.

Oppdragsgiver har vært Norconsult AS ved Elise Førde, og kontaktperson ved Lyse Produksjon AS har vært Oddvar Njå.

Metode

Den naturfaglige undersøkelsen ble utført av BioFokus ved Jon T. Klepsland i medio mai 2013. BioFokus skulle selv vurdere størrelsen/bredden på influensområdet til den planlagte veitraseen. Utgangspunktet var flere planskisser som i detalj viser hvor veien er tenkt plassert i terrenget og som også viser hvor bred sone langs traseen som ventes å bli direkte berørt av terrenginngrep i den forbindelse. Influensområdet ble i videste forstand tolket å gjelde sonen mellom tettbebyggelsen og de nær vertikale bergeveggene ovenfor, med en maksimal bredde på 100 meter, på strekningen mellom planlagt portalbygg i øst til og med strandsonen i vest (se figur). Marint miljø (nedenfor geolitoral sone) ble ikke undersøkt eller vurdert.

Området ble undersøkt med hensikt på å fange opp prioriterte naturtyper i h.h.t. Direktoratet for naturforvaltning sin håndbok 13.2 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007), samt annet areal hvor det eventuelt bør utvises spesielle hensyn. Det er gjort rede for generelle og spesielle trekk ved vegetasjonen på strekningen. Eventuelle interessante, spesielle, sjeldne og rødlistete arter ble punktfestet med GPS med et presisjonsnivå på 2-5 meter i radius. Alle GPS-registrerte funn blir synliggjort i Artskart (Artsdatabanken & GBIF-Norge 2013) via BioFokus sin egen artsdatabase (BAB). Eventuelle belegg som er tatt vil havne på ett av Norges naturhistoriske museer, fortrinnsvis NHM i Oslo. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010 (Kålås et al. 2010).

Utsnitt av kartskisse produsert av Norconsult AS, med påtegninger av BioFokus som viser det egendefinerte undersøkelsesområdet (gult omriss).

Resultater

Ingen prioriterte naturtyper (jfr. DN-håndbok 13.2) ble registrert innenfor influensområdet. Dette skyldes til dels at det aktuelle undersøkelsesområdet var ganske lite i areal og at forekomsten av rikere skog- og vegetasjonstyper i dette området på tilsvarende vis har relativt begrenset omfang. Som antydnet er det faktisk på deler av strekningen en ganske rik og variert vegetasjon, men denne er best utviklet/ mest variert i øvre deler av influensområdet, nær bergveggene, og antas i stor grad å ligge utenfor den sonen som blir berørt av anleggsarbeidet.

I nærmere detalj kan vegetasjonsbildet på strekningen oppsummeres slik:

Strandsonen i vest er allerede i stor grad preget av fyllmasser og anlegg i form av brygger, plen, molo og utkjøringsrampe av betong. En ca 10 meter bred sone med grusstrand gjenstår likevel, men vegetasjonen er forholdsvis triviell med bare et fåtall typiske arter for havstrender slik som strandrug, åkerdylle, strandkvann, vendelrot, hundekjeks og krushøymole. Strandsonen er dessuten smal og går raskt over i terrestrisk engvegetasjon preget av nitrofile ugrasarter med krypsleie, engsyre, hvitkløver, løvetann m.fl.

Strandsonen lengst vest i undersøkesområdet. Kun et lite fragment av den opprinnelige grusstranden gjenstår (angitt med pil på kartet).

Skogvegetasjonen langs traseen varierer en del i rikhet og utforming. Nær bebyggelsen er det tidligere plantet inn en del fremmede bartrær, både sitkagran og edelgran, som nå har oppnådd ganske store dimensjoner. Spredning/ foryngelse fra disse ble ikke observert ved befaring, men kan komme til å gjøre seg gjeldene i fremtiden dersom trærne ikke felles snart. Flere andre fremmede vekster har imidlertid etablert seg med spredte forekomster; både bøk, rødhyll, høstberberiss og ulike mispel-arter, spesielt mye bulkemispel, ble notert. Skogen i vestre halvdel av området har f.ø. naturskogspreg og vegetasjonen er flekkvis ganske rik, i alle fall gjelder dette øvre deler, nær bergveggene. Skogen er dominert av bjørk, men det er også betydelig innslag av rogn, einer og hassel. Mer spredt inngår også eik, trollhegg, villeple og sørlandsasal *Sorbus subsimilis* (rødlistet som nær truet (NT)). Feltsjiktet er dominert av smyle og gulaks, men det inngår også skogstjerne, liljekonvall, skogfiol, legeveronika, blåklokke, skogsalat, skogsveve og vivendel. Nærmere bebyggelsen er skogen oftere betydelig yngre, dårligere sjiktet (lavere spredning i alder og dimensjoner) eller mer påvirket av nyere og eldre inngrep. Markvegetasjonen er likevel av omtrent samme utforming som høyere opp. I østre halvdel av influensområdet er vegetasjonen generelt betydelig fattigere og består i hovedsak av blåbær-smyle-bjørkeskog, skinnere røsslyng-einer-bjørkeskog eller storsteinet ur. Ingen spesielle eller krevende arter ble funnet i den delen av området, hverken tilknyttet marksjiktet eller m.h.t. epifytter og arter på berg. Heller ikke i vestre del av området ble det funnet krevende eller uvanlige epifytter eller berglevende arter (typiske arter på berg der er pelssåtemose, matteflette og skjoldsaltlav).

Dette området skiller seg imidlertid positivt ut som nevnt ved ganske rik og variert vegetasjon, samt en ganske god forekomst av rødlistearten sørlandsasal.

Bjørkedominert skog nær bergvegger vest i området, med bl.a. rogn, villeple og sørlandsasal.

Sørlandsasal (Sorbus subsimilis) i bjørkeskogen vest i området.

Rikere skogsparti ved bergvegg, her med bl.a. hassel og liljekonvall.

Hogstpåvirket skråning ned mot bebyggelsen. Anleggsveien er angitt å ville gå her.

Fattig og skrinn bjørkedominert skog og blokkmark øst i området.

Fattig bjørkeskog i skråning øst i området.

Oppsummering/konklusjon

Ingen prioriterte naturtyper ble registrert innenfor influensområdet, og gitt at veitraseen anlegges i henhold til prosjektskissen så er det i liten grad behov for å ta spesielle/utvidete hensyn til naturmiljøet.

Som det fremkommer av resultatdelen er imidlertid skog- og vegetasjonsbildet i øvre del av influensområdet (nær bergveggene) relativt rik og variert, og området huser en ganske stor bestand av den rødlistete og relativt sjeldne busken/treet sørlandsasal (*Sorbus subsimilis*). Ut fra planskissene ser det ut til at den øvre skogsonen i stor grad forblir uberørt av tiltaket. Å bevare en noenlunde bred sone med skog øverst mot bergveggene (i alle fall på deler av strekningen) vil etter vår vurdering derfor fungere som et tilstrekkelig konfliktdempende tiltak i denne sammenheng.

Når det gjelder plantefeltene med sitkagran og edelgran vil det være positivt m.h.t. naturmiljøet at disse i sin helhet fjernes (dvs. felle trærne).

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdsetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/rapport.htm>
<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/notat.htm>